Nr. 6. Złoczów 15. czerwca 1894 Rocznik I.

KURYER APTEKARSKI

wychodzi w połowie każdego miesiąca.

Wydawca i odpowiedzialny Redaktor **Maryan Zahradnik**.

Prenumerata roczna wraz z **dodatkiem inseratowym**, w Państwie Austryackiem 2 złr., w W. Księstwie Poznańskim 4 marki, w Król. Polskim 2 ruble.

Cena ogłoszeń: Cała stronica 8 zł., połowa 4 zł., czwarta część 2 zł. 50 ct., ósma część 1 zł. 50 ct.
Przy 3 razowem powtórzeniu 10% opustu
„ 6 „ „ 15% „
„ 12 „ „ 25% „

Drobne ogłoszenia: jeden wiersz tłustym, dwa wiersze drobnym drukiem przez połowę szerokości stronicy 25 ct. **Dla krajowych producentów ziół** za wiersz drobnym drukiem przez połowę szerokości stronicy 5 ct.

Należytość należy nadsyłać razem z ogłoszeniem.

Aptekarstwo na powszechnej Wystawie krajowej.

Gorączkowa praca, jakiej się każdy wystawca oddaje, niczem swoje dzieło pokaże światu, ustaje z wbiciem ostatniego gwoździa na zawieszenie otrzymanych już dyplomów lub tablicy z własną firmą. Po tym ostatecznym wysiłku tętno bije wolniej, oddech staje się swobodniejszym, a tylko mózg znajduje się jeszcze w stanie podrażnienia, bo krytyka i sąd rzeczoznawców którzy z tytułu swego rzemiosła lub z amatorstwa szukają plam i błędów, niepokoi biednego wystawcę, dopóki *Jury* nie wyda wyroku i nie wynadgrodzi poświęcenia i pracy dla dobra kraju i zawodu. Że medale i dyplomy posypią się obficie, o tem żaden z wystawców nie wątpi, do których i Wasz uniżony służka i redaktor *Kuryera* należy.

Ku świetności Wystawy farmaceutycznej a na przekor poczęści naszym obawom, sala nietylko zapełniła się szczelnie, ale okazała się nawet za szczupłą; jedni bowiem w sekrecie pracowali już od pół roku nad zrealizowaniem swoich pomysłów, drudzy w ostatniej chwili zdecydowali się obesłać wystawę, inni zaś całkiem niewłaściwie zostali pomieszczeni w dziale farmaceutycznym. Wszystkie te niespodzianki byłyby bardzo przyjemne, gdyby nie ta okoliczność, iż pp. gospodarze z tego właśnie tytułu pookrawywali niel:tościwie zamówione miejsca, wyrządzając dotkliwą krzywdę tym, którzy stosownie do obranego miejsca wystawę swą zastosowali. Gościnność z jakiej szeroko i daleko sły-

niemy, nakazywała zapewne zrobić miejsce sprowadzonym płodom zagranicznym i obcym naszemu zawodowi przemysłowcom, a za to krajowi wystawcy musieli się skurczyć we dwoje lub wynieść się do sąsiedniej sali balneologicznej. Taka gospodarka już na żaden sposób nie może trafić do naszego przekonania, bo bliższa koszula ciała niż kożuch. Ale co się stało, już się nie odstanie, bo możliwych jeszcze poprawek robić nie wypada.

Pewni, iż wszyscy koledzy galicyjscy zwiedzą Wystawę krajową, nie chcemy wydawać naszego sądu o wystawie farmaceutycznej, szczególnie, iż sami należymy do wystawców wyczekujących na sąd ogółu; dla zaspokojenia zaś ciekawości Kolegów z prowincyi, wymieniamy wystawców i wystawione przedmioty.

Na wstępie do pawilonu sanitarnego spotykamy w dziale hygienicznym piękną szafkę Dra Koszutckiego z Poznania, z różnymi środkami do konserwowania zębów, a na boku po lewej stronie 3 flaszeczki esencyi cytrynowej do użytku samiast cytryn, nadesłanej przez mag. farm. p. Z. Lewandowskiego z Gniezna, i słój ze solą konserwującą mięso, nabiał i wszelkie artykuły spożywcze kol. p. Śmieszka.

Minąwszy na prawo wystawione desinfektory i szafki ze sztucznymi zębami, stajemy na progu działu farmaceutycznego, gdzie na pierwszem miejscu, pod firmą: Galicyjskie Towarzystwo aptekarskie, widzimy — że tak powiemy — głowę naszej wystawy, t. j. retrospektywny obraz postępu farmacyi, zestawiony przez kolegę p. Wincentego Jabłonowskiego. Zamierzone wystawienie starożytnej apteki musiało znaleźć wyraz bodaj w tym nielicznym lecz doborowym zbiorze przedmiotów, bo jakkolwiek nie w jednej aptece znajdują się na strychu między rupieciami cenne okazy, to przecież nikt takowych nie nadesłał. Każdy stary przedmiot, odnoszący się do przeszłości aptekarstwa, powinniśmy starannie przechować lub w jedno miejsce gromadzić, bo te wszystkie bezużyteczne dzisiaj dla nas czerepy, to kartki historyi naszego zawodu. Kolega p. W. Jabłonowski wiedział czego szuka i jakie cacko można stworzyć, ale trafił na wielką obojętność, gnuśność i lenistwo. Pozostawiając szczegółowy opis tego obrazu złożonego z pozbieranych okruchów naszej przeszłości i z wytwornych przedmiotów teraźniejszości, inicyatorowi i wykonawcy. ograniczymy się na krótkiem przedstawieniu i objaśnieniu.

Na środku stołu, na piramidalnie-schodkowatem podwyższeniu jest umieszczona literatura zawodowa dawna i teraźniejsza.

Oprócz starych niemieckich książek aptekarskich, znajduje się tu „*Pharmacopoeia regni Poloniae. Varsoviae MDCCCXVII.*“ ze stemplem: „Sigillum consilii supremi sanitatis regni Poloniae.“ Znane już dzieło „Podręcznik“ kol. p. W. Zajączkowskiego, świadczące, że i dzisiaj znajdują się ludzie obdarzeni benedyktyńską cierpliwością, zwraca uwagę zwiedzających. Wyobraźmy sobie 3 tomy wielkości papieru listowego in 4-to, grubości 5—6 cm., zapełnione własnoręcznem starannem i jednakowem pismem od pierwszej do osta-

tniej litery i ozdobione licznymi rysunkami piórkowymi w tekście, a będziemy mieli przybliżone wyobrażenie o ogromie podjętej pracy, na którą nasze prawnuki z podziwem i z uwielbieniem patrzyć będą. Kto z zastanowieniem przypatrzy się temu dziełu, ten przyzna, że wszystko cośmy wystawili jest niczem w obec tej mrówczej i cichej pracy, na którą może niejeden przechodząc ani spojrzy.

Po lewej stronie tego interesującego księgozbioru, widzimy dawne flaszki i słoje z hieroglificznymi napisami, niektóre nawet napełnione dawnymi specyfikami; mikroskop oprawny w drzewo, darowany Towarzystwu przez kol. p. Jana Wiesława Radwańskiego, dawne ważki i ciężarki analityszne dar kol. p. Beisera, i wiele innych ciekawych rzeczy. Po prawej stronie zaś znajdujemy najnowsze przyrządy do analizy i najnowsze leki. Ale jak z jednej strony mamy do czynienia z niezrozumiałymi hieroglifami, tak i tu teraźniejsze nazwy: *Dermatolum, Phenacetinum* i t. d. dla chemika nic nieznaczą, bo nie wyrażają ani składu ani budowy chemicznej. Aby te nowoczesne hieroglify stały się zrozumiałe, kolega p. W. Jabłonowski umieścił na sygnaturach także nazwy ściśle naukowe i wzory chemiczne, chcąc tem samem wskazać, jak dzisiaj sygnowaćby należało, aby, w obec tak wielkiej liczby nowych leków z językołomnemi nazwami, które spamiętać jest niepodobieństwem, ułatwić aptekarzowi przyswojenie sobie nazw naukowych

Vis à vis wchodu, w samym rogu sali, bije w oczy napis: „Płody surowe lecznicze ze zbiorów aptekarzy lwowskich, zestawione przez Karola Sklepińskiego i Władysława Gruszczyńskiego."

Dla pouczenia zwiedzającej publiczności o sposobie opakowania płodów surowych w Ameryce, w Azyi, w Afryce i w południowej Europie, pp. Aptekarze lwowscy postarali się o piękne okazy, pozostawiając takowe w oryginalnych pakach, worach, koszach i skórach. Nie jeden z farmaceutów przynajmniej raz w życiu będzie mógł oglądać to, czego nawet w gabinecie farmakognostycznym nie widział. Do tej pouczającej i rozmiarami pojedynczych okazów imponującej kollekcyi należą: *lichen carragheen, radix sarsaparillae Honduras i Vera Cruz, gumi arabicum, radix iridis florentinae, cassia fistula, cortex chinae regiae i succirubrae, folia coca, radix rhei chin., cera japonica, spermacetum americ., gumi benzoe, lignum quebracho* 2 metrowa kłoda, *lignum guajaci, lignum quassiae* i ogromny kosz skórek pomarańczowych. Napisy łacińskie, wijący się bluszcz i suta dekoracya uzupełniają tę piękną kollekcyę, nie mającej towarzyszki i współzawodniczki nawet w naszych nędznych chwastach krajowych.

Po lewej ręce znajdujemy w pięknie udekorowanej szafie wyroby apteki Piotra Mikolascha: wina lecznicze znane ze swej jakości w kraju i zagranicą, sztuczne wody mineralne, wodę chinową do włosów, wodę salicylową do ust, wodę kolońską, proszek do zębów i przeciw poceniu się nóg, pomady i środki na nagniotki. Całość robi bardzo przyjemne wrażenie.

Obok wystawił p. Tretter, właściciel fabryki czekolady, odtłuszczone kakao, które w dziale środków spożywczych mogło znaleźć stosowniejsze umieszczenie.

Kol.p. Alex. Mańkowski z Sieniawy wystawił znane aptekarzom i lekarzom granulki i pigułki kreozotowe ocukrzone lub czekoladą powleczone.

Kol. p. Ed. Stenzel z Kołomyi pokazał nam bardzo pięknie rzeźbione stelarze ze swej apteki; z wyrobów zaś: puder królewski (za nadto wysoko umieszczony), plastry, wodę salicylową, wino borówkowe, ziółka karpackie, pyrethrynę na owady, huculski proszek dla bydła, trociczki różnokolorowe i kadzidło; z ziół zaś: *lichen islandicus*, *flores arnicae*, *papaveris*, *rosarum*, *verbasci* bardzo pięknie suszone; przecudną *herba centauri*, *violae tricol. i baccae myrtyllorum.*

Ze skąpej ilości i z braku objaśnienia lub dat statystycznych, trudno osądzić, czy kol. p. S. zbiera te zioła tylko dla własnej potrzeby, czy też i na exsport. Zastanawia nas zupełny brak ziół krajowych, pomimo iż mamy kilku producentów, którzy i zagranicę zasilają. Zacząwszy od naszych skromnych bratków a skończywszy na złotej dziewannie, wszystko mogło być wystawione aby nie tylko swoi, lecz i obcy wiedzieli, co mamy i co możemy sprzedać. Czyż nie więcej dumni moglibyśmy być z tego, że pieniądze do kraju ściągamy, aniżeli z tych rzeczy, za które pieniądze wysyłamy? Taka opieszałość, lekceważenie i zapoznanie własnego interesu jest nie do przebaczenia.

Na środku sali stoi piękna szafa kol. p. *Blumenfelda*, w której bardzo gustownie i symetrycznie są poustawiane: wina lecznicze, komprymowane leki, środki weterynaryjne, pastylki na niestrawność, *eau de Botot* i apteczki kieszonkowe z lekami komprymowanymi.

Kol. p. Dr. *Rucker* wystawił: wina lecznicze, wszystkie wyciągi i nastoje narkotyczne, *crème iris* i mydełka kosmetyczne.

P. Jan Lebenstein z Krakowa znane synapisma „Austria".

Firma: *Urbanowicz i Różycki* z Warszawy: gazy i waty opatrunkowe, lanolinę w różnych jakościach; papier Thapsia, synapismowy i Wlinsi, plaster kauczukowy na odciski; leki proszkowane: *opium, senna, liquiritia*, *althea i rheum;* krajane: *gentianna, liquiritia, acorus*, *althea.*

Na środku sali znajdujemy jeszcze jakieś biórko z reklamą o drukach ksiąg aptekarskich, ale ksiąg zupełnie nie ma. Z jakiego tytułu biórko to znajduje się na wystawie farmaceutycznej i przyczynia się do większej jeszcze ciasnoty, o tem nikt nie wie.

Również niewłaściwie zajęła znaczną przestrzeń wystawa fotografii jakiegoś *extraktora*, aparatu do robienia tłuszczów, oleju, kleju z kości, wynalazku p. Fl. Machalskiego z Krakowa. Z podobnymi przyrządami nie ma farmacya żadnych znajomości i styczności.

Zaczynając znowu od wystawy płodów surowych znajdujemy po prawej

ręce przy ścianie a częściowo przy zasłoniętych oknach — z powodu okrojenia zamówionego miejsca — dwa stoły z dwoma stelarzami w kształcie trójbocznych piramid, na wierzchu których są umieszczone metrowej wysokości figury z terrakoty: Esculap i Hygea, a pod tymi na półeczkach słoje z kapsułkami i perełkami; w szafeczkach zaś, stanowiących niejako podstawę, kapsułki i perełki w oryginalnych pudełkach i słoikach, trzymadła a zarazem i przyciskacze do recept i trzymadła do próbówek. Tło tej wystawy stanowi dekoracya z białego płótna od sufitu aż do stołów, podzielona czerwonym drukiem na kilkaset romboidalnych pól, w których kropkowanym szarym drukiem są przedstawione wszystkie apteczne przybory, więc: retorty, kolby, ważki, mozdzierze, mensury, lejki i t. d., — a u góry znajduje się duży biały orzeł na czerwonym tle. Mapa statystyczna i sześć tablic przedstawiających rozwój wyrobu kapsułek i perełek leczniczych „Hygea", uzupełnia wystawę sprawozdawcy, który przyobiecuje jak najprędzej uzupełnić brak niektórych gatunków kapsułek i nadesłać zapowiedzianą szafkę na trucizny, przy nawale bowiem różnorodnych zajęć i z powodu doznanych zawodów ze strony rzemieślników, trudno było stawić się ze wszystkiem na oznaczony termin.

W sąsiedztwie znajdują się opatrunki i przetwory farmaceutyczne kol. p. M. L. Dobrowolskiego. Opatrunki są zapewne wszystkim znane, więc wymienimy nowe rzeczy, którymi się nasz przemysł wzbogacił. Znajdujemy tu bardzo piękne *kalium sulfuratum pro balneo*, cena 32 ct. za kilo. *magnesium sulfuricum* z pozostałości przy fabrykacyi wody sodowej, *calcium carbonicum praecipitatum, emplastr. diachylon spl.* bardzo ładne, *pilulae: guajacoli, kreosoti i Blaudi. Extracta: chinae frig. par., ratanhae, belladonnae spis. et dextrinatum colocynthid. sic., centauri, opii, quassiae, hyosciami, rhei, trifoli, gentiannae*; *extracta fluida: hydrast. canad., rhamni Pursh., quebracho, cascarae sagr., i condurango.* Czem rana dla obrazu, tem odpowiednia dekoracya, słój, flaszka, sygnatura i zawiązanie dla każdego wyrobu farmaceutycznego. Żałować wypada, iż kol. p. Dobrowolski nie zwrócił uwagi na te rzeczy.

Kol. p. *Wilczyński* z Krakowa wystawił miody lecznicze, które już w r. 1891 w Krakowie widzieliśmy. Każdy taki nowy wyrób powinien być zaopatrzony w daty statystyczne, aby można mieć dokładne wyobrażenie o jego zastosowaniu.

Apteka kol. p. *J. Beisera* we Lwowie wystawiła puder antiseptyczny, kombinacyi kol. p *Haya.*

Na zakończenie naszego sprawozdania musimy jeszcze odszukać kolegów-tułaczy w dziale balneologicznym kol. p. Nitribitta z Krynicy i kol. S. Wolańskiego ze Szczerca. Pierwszy nadesłał olejek z sosny karłowatej polskiej, drugi zaś: grzybki kefirowe i flaszki na kefir, *extractum rhei, sal carlsbad. artf.*, jakiś biały proszek, zapewne specyalność, nazwany *nervinol*, *coffeinum natrio-benz. i natrio-salic., magnes. citric. efferv. infusum sennae, ipecacuahnae, decoctum chinae,* wszystko w proszku 1 : 1., maść *przeciw* hemoroidom, maść

polarna *przeciw* odmrożeniu, *kapilator* płyn na porost włosów, *reumaton* płyn przeciw gościowi.

Pięknie to, że każdy rwie się i chwali czem chata bogata, ale nie wszystkie wymienione rzeczy nadają się na wystawę, bo *coffeiny* przecież kol. p. W z pewnością nie wyrabia, a *infusum i decoctum* w proszku istnieć nie może.

Spotykamy tu także limonadę cytrynową, malinową i borówkową i *czystą* wodę selterską p. W. Kurdelskiego z Labiszyna w W. ks. Poznańskiem. Dziwić się należy ofiarności ze względu na koszta, iż takie rzeczy, wcale nieszczególne i za ładnie farbowane, bywają wysyłane na Wystawę w odległe strony, w których podobnych fabrykantów jest aż nadto.

Znana wszystkim firma: Rząca i Chmurski w Krakowie wystawiła sztuczne wody mineralne i fotografie lokalu i urządzenia fabryki. Sposób wystawienia wód jest całkiem oryginalny i odpowiedni. W ścianie 2 metry wysokiego syfonu, rozumie się z drzewa oprócz metalowej głowy, znajdują się odpowiednie otwory, w których są ustawione flaszki.

O wystawionych przedmiotach przez firmę F. A. Wolff i Synowie w Wiedniu pomówimy obszerniej w przyszłym numerze.

Kończąc na tem nasze sprawozdanie, obiecujemy podać następnie wszystko do wiadomości Kolegów, co w dalszej przechadzce po pawilonach znajdziemy odpowiedniego i interesującego. *M. Z.*

Wykaz składek na fundusz pensyjny zakładowy.

Lista I.

W. Gruszczyński złr. 5, J. Lisowski 5, G. Rein 5, B. Wrzesiński 5, E. Jezierski 5, W. Grabowski 5, L. Scherff 5, W. Mańkowski 3, A. Beschloss 3, A. Oberhard 3, — Firma: Roth i Syn 3, J. C. 1, E. Schläfrig 1, N. N. 1. — A. Pisz 3, I. Hausberg 2, I. Roth 2, H. Englender 3, H. Selcer 3, A. Hełm 5, G. Adam 5, Z. Klein 3, M. Łazowski 5, I. Kiesler 3, Z. Thürhaus 3, M. Ettinger 3, S. Hay 3, E. Silberstein 3, B. Weinreb 3, Z. Reizes 2, N. Langer 2, E. Zeimer 3, L. Cieplik 3, Grotowski 1. Razem zł. 110.

Lista II.

I. W. Radwański złr. 5, L. Rein 3, K. Skerl 5, D. Roniger 3, T. Kotowicz 5, A. Pokorny 5, A. Mussil 5, M. D. W. 1, I. Ihnatowicz 5, Lebedowicz 3, Łopatyński 3, Gloss 1, — Firma: Górny Pilarski 3, L. Lityński 2, H. Bardasz 3, I. Rechen 3, — L. Cukier 3, M. Allerhand z Budzanowa 5. Razem złr. 55.

Dalszą listę nadeślemy później. Kwoty obydwie umieściliśmy na książeczkę lwow. kasy oszczędności Nr. 58088.

O dalsze datki upraszamy w imieniu komitetu.

Lwów 8. czerwca 1894.

B. Wrzesiński.

Z powyższego wykazu widzimy, iż pp. Magistrowie z prowincyi bardzo obojętnie zachowują się, czego pochwalić nie możemy, bo właśnie trzebaby się spieszyć z nadsyłaniem datków, aby fundacya ta jak najprędzej mogła wejść w życie.

Obiecaliśmy podać statuta austr. funduszu pensyjnego, ponieważ jednak pierwotne statuta zostały nieco zmienione i przedłożone c. k. Ministerstwu spraw wew., więc dopiero po zatwierdzeniu takowe wydrukujemy.

Redakcya.

Z Wydziału Towarz. farmaceutycznego „Unitas“ w Krakowie.

Szanowna Redakcyo!

Imieniem Wydziału Tow. farmaceut. „Unitas“ w Krakowie, pozwalamy sobie zakomunikować Szanownej Redakcyi w dosłownym odpisie odpowiedź jaką Wydział Towarzystwa ze strony tutejszego Gremium — w sprawie otwierania aptek o 7. rano, a zamykania o 9. wieczór, otrzymał:

Brzmi ona jak następuje:

Co do prośby z dnia 3. kwietnia b. r. dotyczącej otwierania aptek o godz. 7. rano, a zamykania takowych o godz. 9. wieczorem, to nie może być o tyle uwzględnioną, że Gremium aptekarzy w Krakowie, nie uważa się kompetentnem narzucania swej woli pojedyńczym członkom gremialnym w sprawach czysto prywatnej natury, za jaką czas otwierania i zamykania aptek uważać należy, pozostawiając tem samem kwestyą wszelkich możliwych ulg prywatnej umowie między pracodawcami a współpracownikami.

Z Gremium Aptekarzy Galicyi zachodniej.

W Krakowie dnia 26. kwietnia 1894.

Sekretarz: **Łaczko** *m. p.* — *Przewodniczący:* **Stockmar** *m. p.*

O dalszych krokach Wydziału w tej sprawie nieomieszkamy Szanowną Redakcyę zawiadomić.

Z Wydziału:

Georgeon. wydziałowy. — ***Milerowicz.*** wydziałowy.

Kraków 24. maja 1894.

Pomimo, iż prawie wszyscy aptekarze stołecznych miast Austryi zgodzili się na całkiem słuszne żądania współpracowników, aby otwierano apteki o 7., a zamykano o 9., konserwatywne Gremium aptekarzy krakowskich nieuwzględniło petycyi magistrów, pod pretekstem, że sprawa ta jest całkiem prywatnej natury i do Gremium nie należy. Gdyby Gremium składało się z innych osób, a nie z właścicieli aptek w Krakowie, natenczas takie tłómaczenie byłoby może uzasadnione, ale, że pp. właściciele aptek są zarazem członkami Gremium, więc takie osądzenie sprawy, która i bez wielkiej pieczęci urzędowej pomyślnie i po ludzku załatwioną być mogła, wydaje się nienaturalnem. Już Gremium aptekarzy w Czerniowcach zdobyło się na większą odwagę i aby pokazać swoją wspaniałomyślność, przystało, aby w miesiącach zimowych otwierano apteki o 7., a zamykano o 9. — W rzeczywistości jestto bardzo skromna ofiara, gdyż w zimie prawie wszędzie otwierają aptekę o 7., bo o 6. jeszcze ciemno i wszyscy mieszkańcy będąc w objęciach Morfeusza, ani myślą o aptece. Ciekawi jesteśmy jak postąpi Gremium aptekarzy we Lwowie?

Redakcya.

Szanowna Redakcyo!

Upraszam o łaskawe umieszczenie następującego wezwania płatniczego i objaśnienia: „Wezwanie płatnicze w skutek opisu urzędowego z daty 29. września 1893 l. 33345/93 do A. 191 93 z c. k. powiatowej Dyrekcyi skarbu.

Rachunek główny z dnia 24. stycznia 1893, na kwotę 68 złr. 8 ct. za wydane leki dla chorych pod dniem 24. stycznia 1893 l. 7321 do c. k. Namiestnictwa we Lwowie wniesiony, był zaopatrzony tylko marką stemplową na 5 ct., 7 rachunków pobocznych do powyższego rachunku głównego dołączonych, z których 2 były zaopatrzone markami stemplowymi po 1 cencie i 12 ordynacyi były nieostemplowane.

Powyższy rachunek główny jako prożbę (?) należało zaopatrzyć po myśli par. tar. 43a 2. ust. z 13/12 1862. marką stemplową na 50 ct. a powyższe 7 rachunków i 12 ordynacyi jako załączniki powyższej prośby należało zaopatrzyć po myśli par. tar. 20. ust. z 9/2 1850 markami stemplowymi po 15 ct.

Należy przeto zapłacić po myśli G. 81. ust. z 9/2 1850. ukróconą o 3 złr. 35 ct. należytość w podwójnej kwocie a to wedle S. 64. l. 5. powyższej ustawy: pojedyncza należytość . . . . 3 złr. 35 ct.
podwyżkę . . . . 3 złr. 35 ct.
Razem . . . . . 6 złr. 70 ct.

C. k. powiatowa Dyrekcya Skarbu.

Rzeszów dnia 29. września 1893.

Wyjaśniając powyższą sprawę, przedstawiam jak ostemplowałem rachunki i na jakiej podstawie takowe znocyonowano.

Rachunek z 7. gmin przedłożyłem 27. października 1893. na kwotę 68 złr. 8 ct., a nocya, jak data na dokumencie, *już na dniu 29. września 1893* została dokonaną, pomimo, że rachunek na tym dniu znajdował się jeszcze w mojem biórku.

Dla każdej gminy robię rachunek osobno na blankietach, wkładając w każdy odnośny blankiet dotyczące recepty. Jeżeli rachunek nie wynosi 10 złr., nie daję stempla; nad 10 do 50 złr. daję stempel na 1 ct., w tym wypadku 2 rachunki wyżej 10 złr. ostemplowałem po 1 ct.

Następnie robię rachunek główny, specyfikując rachunki pojedyncze według alfabetu, a od ogólnej sumy opuszczam 5%. Na ten rachunek jako główny, a wynoszący przeszło 50 złr. dałem stempel na 5 ct.

Do tych wszystkich rachunków, wraz z receptami, dołączam prośbę ostemplowaną na 50 ct. i posyłam do c. k. Starostwa.

Pomimo, iż postąpiłem według przepisu, znocyonowano wszystko, czy był stempel czy nie był, i tak: na prośbie był stempel na 50 ct., ale c. k. Dyrekcya Skarbu uważa rachunek główny także za rodzaj prośby i żąda osobno stempla na 50 ct, a wszystkie rachunki pojedyncze i recepty jako „załączniki“ podlegające stemplowi po 15 ct.

Dotychczas przedkładałem rachunki tak jak wyżej podałem i było dobrze, obecnie zaś żądają jakichś nadzwyczajnych stempli, pomimo, iż ustawy, na które się c. k. Dyrekcya Skarbu powołuje, zostały wydane przed 44 laty. Szczęście jeszcze dla aptekarzy, że lekarz przepisuje recepty na jednym arkuszu dla kilkunastu chorych, bo gdyby, jak w tym wypadku, przepisał dla każdego chorego receptę osobno, to na ostemplowanie 306 recept wypadałoby wydać 48 złr. 90 ct.

Wobec powyższego faktu każdy aptekarz zrzekłby się chętnie tego dobrodziejstwa, gdyby nie przymus wydawania leków na koszt c. k. Skarbu.

Tyczyn w kwietniu 1894.

Kożejowski, *aptekarz.*

Właśnie pod datą 30. kwietnia b. r. l. 11221 wydało c. k. Ministerstwo Skarbu rozporządzenie do wszystkich c. k. Władz skarbowych, że podania względnie rachunki aptekarskie, przeznaczone jedynie do urzędowego sprawdzenia pod względem ordynacyi i taksy, są wolne od stempla.

Rozporządzenie to będzie rozesłane wszystkim aptekarzom, a i my nie omieszkamy podać takowe w dosłownem brzmieniu. *Redakcya.*

Przypuszczając, iż Kol. p. Rożejowski, robiąc odpis dokumentu celem ogłoszenia go, nie przeoczył dat, ciekawą jest pomyłka nie tylko co do dnia nocyonowania rachunku, ale i co do ustępu: „Rachunek główny z dnia *24. stycznia 1893*, na kwotę 68 złr. 8 ct. za wydane leki dla chorych pod dniem *24. stycznia 1893*." Przecież aptekarz nie przedkłada rachunku w tym samym dniu, w którym wydał lekarstwa, lecz dopiero po kilku miesiącach, względnie po skończeniu się epidemii.

Mania nocyonowania stała się u nas istną plagą tak dla stron, jak i dla samych urzędów. Strona, widząc oczywistą niesłuszność, wnosi rekurs, który, przechodząc przez wiele rąk, zajmuje sporo czasu i wymaga dużo pisaniny, niczem po słuszności, na niekorzyść c. k. Skarbu zostanie załatwiony. Przypominam tu tylko ciągłe nocyonowanie podań o koncesye na apteki. Już raz Wys. c. k. Ministerstwo orzekło, iż takie podania mają być opatrzone stemplem tylko na 1 złr., a nie wyższym stosunkowo do liczby mieszkańców w danej miejscowości, a pomimo tego pp. funkcyonaryusze c. k. urzędów nic o tem nie wiedzą lub nie chcą wiedzieć, bo na wypadek, iż któryś z petentów, nie wiedząc o rozporządzeniu ministeryalnem, lub też zapomniawszy wnieść w oznaczonym terminie rekursu, zapłaci wymierzoną karę, dobrze mieć kilka guldenów wynagrodzenia za troskliwe czuwanie nad wrzekomym uszczerbkiem dla Skarbu, zamiast nagany i kary za nieświadomość ustaw, lub za rozmyślne niewłaściwe zastosowanie takowych. Aptekarz, jeżeli zarachuje przez omyłkę kilka centów więcej, może być za to karany, bo władze biorą tę pomyłkę za chęć wyzysku, ale, jeżeli pod pretekstem dobra c. k. Skarbu zostanie wymierzoną niesłusznie za wysoka należytość i takowa bez względu na niezałatwiony rekurs, przymusowo ściągnięta, natenczas dotyczącemu funkcyonaryuszowi ani włos z głowy nie spadnie.

Znajduję się w szczęśliwem posiadaniu *203* ordynacyi lekarskich dla chorych nagminnie w r. 1892 na kwotę *92 złr. 24 ct.* Gdyby mi przyszło ostemplować każdą pojedyncza ordynacyę stemplem na 15 ct., natenczas musiałbym wydać 30 złr. 45 ct. naprzód, niczem otrzymam moją należytość, w tym wypadku nie wiem nawet wkiedy, bo gmina procesuje się ze Rządem a ja muszę cierpliwie czekać na skończenie się tego procesu, który jeszcze kilka lat trwać może. Należytość moją pozwoliłem już przed dwoma laty zasekwestrować na rachunek podatku, co też i uczyniono, ale pomimo tego c. k. Urząd podatkowy niecierpliwi się. Tak więc, gdzie się dwóch bije, tam trzeci... traci całkiem niesłusznie, bo bez względu na prawo płacenia, o którym aptekarz nie jest obowiązany wiedzieć, ten ma zapłacić, na czyj rachunek były przepisywane i wydawane lekarstwa, w tym wypadku na rachunek c. k. Skarbu. *M. Zahradnik.*

Z c. k. Namiestnictwa.
L. 30216.

Do
Szanownego gremium aptekarzy Galicyi wschodniej
we Lwowie.

Na zażalenie szanownego gremium wniesione przeciw tutejszym rozporządzeniom z dnia 13. września 1893 L. 68729 względnie z 11. listopada 1893 L. 89719 któremi w myśl reskryptu ministeryalnego z dnia 29. stycznia 1883 l. 19988 uznano *mieszaniny eteru z alkoholem za środki złożone ostro działające* i wskutek tego wymagające pewnych ostrożności przy wydawaniu, oznajmiło wysokie c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych reskryptem z 8. kwietnia b. r. l. 29986, że nie widzi się spowodowanem do zmiany powyższych rozporządzeń.

Jakkolwiek bowiem spiritus aetheris nie jest ani w VI. wydaniu lekospisu austryackiego, ani w cenniku leków oznaczony pismem w oczy wpadającem jako środek, który może być tylko na przepis lekarza wydany, to jednak pomimo to aptekarze muszą przestrzegać tej zasady, że wszystkie wogóle artykuły, których ręczna sprzedaż w aptekach jest dozwoloną nie powinne przy wydawaniu zatracać charakteru leków i mogą być tylko z zachowaniem pewnych ostrożności wydawane.

Wobec tego wolno powyższe z aptek stronom tylko w takich ilościach wydawać w jakich jako leki bywają stosowne, sprzedaż więc *spiritus aetheris* w większych ilościach mogących służyć za artykuł spożywczy jakoteż wydawanie go z aptek w naczyniach otwartych nie jest dopuszczalna. Przy wydawaniu spiritus aetheris mają aptekarze przestrzegać tych samych środków ostrożności jakie są wskazane i konieczne przy *wydawaniu Acidum aceticum, et nitricum et sulphuricum*, *eteru* jako środka leczniczego i t. p. Jakkolwiek one nie są w lekospisie tłustym drukiem uwidocznione.

O tem zawiadamia się Szanowne gremium.

Lwów dnia 7. maja 1894.

Za c. k. Namiestnika

L. 27993.

Okólnik
c. k. Namiestnictwa do wszystkich PP. Starostów i WPP. Prezydentów miast Lwowa i Krakowa.

Doszło do wiadomości c. k. Namiestnictwa, że niektórzy handlarze materyałów i droguiści nie przestrzegają należycie przepisów zawartych w rozpo-

rządzeniach ministeryalnych z 17. września 1883 (d. p. p. Nr. 152.) i 17. czerwca 1886 (Dpp. Nr. 97) i w wielu kierunkach przekraczają zakres służących im uprawnień przemysłowych. Zdarzają się mianowicie wypadki, że droguiści z całym rozmysłem dla wprowadzenia publiczności w błąd, urządzają swe sklepy tak, że są one z pozoru do aptek podobne, a używając napisów sklepowych: „skład materyałów apteeznych“ słowo „apteka“ oznaczają wielkiemi, reszta zaś napisu mniej znacznemi literami.

Następstwem tego jest, że te drogueryе przeistaczają się w pokątne apteki, w których potajemnie i bez wszelkiej kontroli wydawane bywają leki nawet na podstawie recept lekarskich sporządzone.

Ponieważ takie stosunki nie tylko narażają byt wielu aptek, ale nadto sprzeciwiają się zasadom organizacyi służby zdrowia, c. k. Namiestnictwo widzi się spowodowanem. zalecić Panom pilne czuwanie nad dokładnem wykonywaniem odnośnych rozporządzeń i zwrócić uwagę w szczególności na następujące okoliczności.

1) Wprawdzie według § 15. punkt 14. noweli do ustawy przemysłowej z 15. marca 1883 (d p. p. Nr. 39) koncesya na handel materyałów i drogueryą uprawnia do sporządzania materyałów i przetworów przeznaczonych do użytku leczniczego tudzież do ich sprzedaży o ile obie te czynności nie zostały zastrzeżone wyłącznie dla aptek, jednak wydanem na zasadzie § 54. ustawy przemysłowej rozporządzeniem ministeryalnem z d. 17. września 1883 (D. pp. Nr. 152) uprawnienie handlarzy materyałów w stosunku do aptekarzy zostało w ten sposób rozgraniczone, że handlarzom materyałów i droguistom nie wolno sporządzać i sprzedawać leków według przepisu lekarskiego (§ 1.) że im nie wolno sprzedawać farmaceutycznych i chemicznych preparatów, ani materyałów apteeznych (droguen) służących wyłącznie do użytku leczniczego (§§ 2. i 3.) że jednakowoż ograniczenia wyrażone w tych ostatnich dwu paragrafach mają zastosowanie jedynie co do drobnej sprzedaży.

2) Sama koncesya na handel materyałów i drogueryą nie uprawnia jeszcze do sprzedaży artykułów leczniczych wymienionych w § 3. rozp. ministr. z 17. czerwca 1886 (Dpp. Nr. 97) lecz potrzeba na to osobnego zezwolenia, które w myśl § 5. tego rozporządzenia tylko po dokładnem zbadaniu stosunków miejscowych, w razie rzeczywistej potrzeby handlom materyałów i drogueryom, względnie handlom towarów mieszanych z wyraźnem wymienieniem tych artykułów udzielone być może.

Przed udzieleniem takiego zezwolenia należy w każdym wypadku zasięgnąć zdania lekarza powiatowego tak co do stosunków miejscowych, jak i co do kwalifikacyi petenta.

3) Według §§ 34. noweli do ustawy przemysłowej z 15. marca 1883 (Dpp. Nr. 39) handlarze materyałów i droguiści, jak inni przemysłowcy, mają pra-

wo i obowiązek oznaczenia swego przemysłu na zewnątrz: oznaczenie to jednak musi dokładnie odpowiadać treści koncesyi.

Nie wolno im przeto na szyldach mienić się dyplomowanymi aptekarzami, oznaczać na nich czerwony krzyż, ogłaszać składy materyałów aptecznych, lub środków leczniczych i t. p.

O ileby w tamtejszym powiecie działy się podobne nadużycia, należy właścicieli tych handlów do usunięcia niewłaściwych napisów i oznaczeń w sposób odpowiedni przynaglić.

Przekroczenia powyższych przepisów należy karać według § 6. rozp. minist. z 17. września 1883 (Dpp. Nr. 152) względnie według § 131. ustawy przemysłowej.

Lwów 2. maja 1894.

Za c. k. Namiestnika

Wiadomości bieżące.

Jego ces. i król. Wysokość Arcyksiąże Karol Ludwik zwiedził dnia 8. b. m. o 9. rano pawilon sanitarno-farmaceutyczny.

Najjaśniejszy Pan raczył najłaskawiej nadać tytuł i harakter radcy dworu z uwolnieniem od taxy, z powodu przeniesienia w stały stan spoczynku, dyrektorowi c. k. apteki nadwornej, radcy rzadowemu *Edwardowi Steinebachowi;* a kontrolorowi i rachmistrzowi c. k. apteki nadwornej *Józefowi Zellerowi*, w uznaniu wieloletniej i zadowalniającej pracy, krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa.

Prowizor p. Hans Gutt, został zamianowany kierownikiem c. k. apteki nadwornej.

† **Jan Lubicz Świderski**, właściciel apteki w Tłustem zmarł 14. maja Zarzad apteki objął Kol. p. A. Raab.

† Kol. **Stanisława Markiewicza**, właściciela apteki w Mszanie dolnej, znaleziono 11. b. m. nieżywego na cmentarzu w Krakowie.

† Kol. **Wojciech Komorowski**, były dzierżawca apteki w Stryju, zmarł 27. maja w Krakowie.

Kol. p. **J. Kolassa**, b. aptekarz w Białej, nabył aptekę kol. p. L. Rosnera w Krakowie.

Kol. p. **Alfred Weiss**, właściciel apteki w Dubiecku, obejmuje od 1. lipca zarząd apteki w Bochni, a dotychczasowy zarządzca tej apteki Kol. p. **Cetera**, zarząd apteki w Dubiecku.

Kol. p. **Gąsiorowski**, dotychczasowy dzierzawca apteki w Chorostkowie, nabył aptekę w Grzymałowie i obejmuje takową od 1. lipca, a Kol. p. Łapiński, dzierzewę apteki w Chorostkowie.

Kol. p. **Zygmunt Satkowski**, prezes towarz. farmac. „Unitas", otrzymał w Krakowie stopień doktora wszech nauk lekarskich.

Ze względu na drożyznę jaka panuje teraz we Lwowie z powodu Wystawy krajowej, zarządzca apteki Piotra Mikolascha, kol. p. Wł. Gruszczyński uznał za stosowne na czas Wystawy podnieść honorarium współpracowników o 20%. — Czyn ten zasługuje na wszelkie uznanie i naśladowanie, gdyż rzeczywiście wszystkie niezbędne artykuły do życia podrożały w dwójnasób, lub przy zatrzymaniu dawniejszych cen, skórczyły się do niepoznania.

Od p. Jana Michnika, mag. farm. i właściciela drogueryi w Bochni, otrzymujemy następujące sprostowanie, jako odpowiedź na korespondencyę z Wiednia, umieszczoną w N-rze 5. „Nieprawdą jest, jakobym ,,ledwie wegetował", bo interes idzie lepiej, aniżeli się spodziewałem. Handlowe wierzytelności wypłacam punktualnie i nic nikomu nie jestem winien. Nieprawdą jest jakobym kiedykolwiek sporządzał lekarstwa wedle recept. Posądzał mnie wprawdzie ś. p. M. Gatty w doniesieniu do c. k. Starostwa o expedycyę recept, jednakowoż za owo lekkomyślne a oszczercze doniesienie zasądzony został wyrokiem sądowym na grzywnę 20 złr.

Stosunek między mną a p. Ceterą, obecnym zarządzcą apteki, jest zupełnie koleżański. Walka wywołana przez ś. p. Gattego miała ten rezultat

iż obaj byliśmy zasądzeni raz na grzywnę 10 złr., drugi raz na grzywnę 25 złr., za sprzedaż jednych i tych samych leków, jak: antipyryny, expelleru i anodyny, gdyż i ja byłem zmuszony wystąpić ze skargą."

Jan Michnik.

Z tego wszystkiego widzimy, iż to, co uchodziłoby przy spokojnem pożyciu aptekarza z kolegą-droguistą, zostało obustronnie ukarane wskutek walki. Wszak anodyny i expelleru dostanie litrami w każdym kramie, we wszystkich miastach i miasteczkach, a pewnie i w Bochni. Wskutek naszego artykułu w powyższej sprawie w zeszłym numerze, otrzymaliśmy korespondencyę od jednego z lekarzy, w której tenże twierdzi, iż gdyby lekarze chcieli tak prześladować aptekarzy jak aptekarze droguistów, to wszyscy aptekarze siedzieliby w kozie. Może to i prawda, ale z obawy, aby nam nie było ciasno, nie stawiamy twierdzenia w innej formie, bo nikt świętym nie jest.

Red.

Nie do uwierzenia a przecież prawdziwe. Do apteki „pod cesarzem Tytusem" we Lwowie, przyniesiono przed paru dniami receptę *o godzinie pierwszej w nocy,* aby zrobić lekarstwo (po raz drugi) na godzinę *dziesiątą rano.* Szczęśliwi chorzy! którzy tak długo możecie czekać na lekarstwo i macie tak potulnych aptekarzy, iż ci, zamiast mixtury nie dadzą wam smarowania.

Korespondencya Redakcyi.

Od pp. Magistrów farmacyi w Wiedniu, rozumie się od Polaków, otrzymaliśmy zapytanie, czy i kiedy odbędzie się Zjazd farmaceutów galicyjskich, gdyż chcieliby o tem zawczasu wiedzieć, aby w danym razie postarać się o zwolnienie od pracy. Wszyscy wybierają się na Wystawę krajową, więc chcieliby zarazem wziąść udział w Zjeździe, który przez były Wydział Tow. farm. „Unitas“ był proponowany. Nie wiedząc, czy teraźniejszy Wydział nie odstąpił od tego zamiaru, prosimy w imieniu Kolegów wiedeńskich o informacyę.

Kol. p. K. w W. Podobne sprawy traktujemy bez względu na osoby, więc nadesłanego wyjaśnienia, w którem przebija za nadto osobista uraza czy też nienawiść, umieścić nie możemy. Natomiast, aby uczynić zadość zasadzie *audiatur et altera pars*, znajdzie Kolega odpowiedni artykuł w nin. numerze.

Numer 6. wydajemy w podwójnej objętości, a za to *Dodatku* na 1. lipca nie roześlemy, bo brak czasu.

(5—12)

CARL FRANKE

Wien. I. Stadiongasse 10. **Wien.**

Kompletne urządzenia i naczynia apteczne, wszelkie uzupełnienia.

Własny zakład malowania na szkle i porcelanie,

aparaty parowe destylacyjne, prasy diferencyalne, wagi, ciężarki, mikroskopy i t. d.

Wielki skład wszelkich przyborów recepturowych

opatrunki, nowości w zakres aptekarstwa wchodzące. — Wyłączna sprzedaż na Austro-Węgry przetworów chem.-farmaceutycznych

Eug. Dietericha, w Helfenberg

Cenniki, rysunki i kosztorysy na żądanie bezpłatnie.

WYRÓB KRAJOWY.

Wazony ozdobne z Tarrakoty do pomalowania

OŁÓWKI
Kredki i Węgle

FARBY i ŚRODKI
do malowania na porcelanie.

Rysownice i Reiszyny
i wszystkie inne
PRZYBORY
do rysowania
Fa by pastelow
Płotna i papi
do malowania past ami.

FARBY
do malowania napryskowego (tzw. Spritzmalerei).

Środki i przybory
do tychże robót

Pędzle do tegoż
Palety porcelanowe.
Stalugi stołowe
Płyty szklane matowe i mleczne.
FARBY
do chromolitografii
akwarelowe i olejne.

Rozcieracze do pasteli.
WERNIKSY.
Palety skórzane.

Środki i przybory
do tego malowania.

poleca

ALOJZY HÜBNER

(6—?) **Lwów, Rynek l. 38.**

Drobne ogłoszenia.

Na zapytania odnoszące się do **poniższych ogłoszeń** odpowiadamy tylko wtedy, jeżeli równocześnie dołączona jest marka na odpowiedź. — Wszelkie inne zapytania traktujemy jako ogłoszenia. Wyjątkowo tylko i na wyraźne żądanie odstępujemy od tej zasady.

Wszystkich P. T. pp. Właścicieli aptek, którzy potrzebują współpracowników i Pp. Farmaceutów, którzy poszukują umieszczenia, zawiadamiamy, iż tylko tym ofiarujemy nasze pośrednictwo, którzy nadeślą na 3—6 razowe ogłoszenie 1 złr., oprócz marek na korespondencyę. Ci Pp. Farmaceuci, którzy sobie życzą, abyśmy ich polecili, winni nadesłać albo odpis świadectw, albo rekomendacye aptekarzy; podać czas pracy zawodowej i wyznanie.

O objęciu lub o obsadzeniu posady prosimy uwiadomić nas.

Redakcya.

Apteka Heschelesa w Gródku poszukuje od 1. sierpnia dobrze poleconego magistra farmacyi.

Starszy rutynowany Magister farmacyi przyjmie od 15. lipca zastępstwo na krótszy lub dłuższy czas. W. L. 181.

Defektaryusz z płacą 50 złr., 2 razy kawa i pomieszkanie, znajdzie umieszczenie. D. Z. 182.

Receptaryusz z płacą 65 złr. pomieszkanie i 2 razy kawa potrzebny do większego miasta. Listy pod **„Receptaryusz"** do Redakcyi.

Starszy Magister farmacyi poszukuje zarządu lub posady w większem mieście. Oferty pod **R. R.** post. rest. Zakliczyn.

Miejsce sustentanta w aptece we Lwowie, może otrzymać dobrze polecony asystent farmacyi. Pod **„Sustentant"** do Redakcyi.

Magister farmacyi zatrudniony od dłuższego czasu w jednej z aptek lwowskich, poszukuje umieszczenia jako receptaryusz.
6-cio tygodniowe naprzód porozumienie niezbędne. **W. S. 3.**

Magister farmacyi dobrze polecony znajdzie umieszczenie w większem mieście. Honorarium stosownie do zdatności 60—80 złr. Odpis świadectw lub rekomendacye. — **A. S.** 145.

Starszy, rutynowany Magister farmacyi poszukuje kilkutygodniowego zastępstwa w Galicyi zachodniej. **R. O.** 146

Starszy Asystent, od r. 1876., poszukuje posady. — **M. K. M.** 149.
(Świadectwa bardzo dobre. Red.)

Praktykant dobrze polecony poszukuje na 3 ci rok umieszczenia w większej aptece.

Apteki do kupna i do wydzierzawienia poszukiwane.

Złoczów, Drukarnia Wilhelma Zukerkandla. 281|94.

	Sztuka	Pudełko 100 szt.		Słoik 100 szt.		Ceny wiedeńs.	
Kreos carbon. 0·30		3	00				
„ „ 0·50		4	00				
„ „ 1·00		7	00				
„ „ 1·00	pud. 12 szt.	1	00				
„ „ 0·10							
et Morrhuol 0·20		2	80				
Morrhuol 0·20		2	00	2	20		3
Myrtolum 0·15		2	50	2	70		
Nitroglycerin. 0·0005 vel 0·001 et Ol. Amy.				2	00		
Ol. Jecoris 0·50							2
„ „ 1·00							
„ „ 2·00							
„ „ 3·00							
„ „ 4·00							
„ Ricini 0·50							2
„ „ 1·00							
„ „ 2·00							
„ „ 3·00							
„ „ 4·00							
„ Santali 0·20							
„ „ 0·30							3
„ „ 0·50							
„ „ 1·00							
„ „ 2·00							
Santal „Hygea“				2	00		
Ol. Terebinth 0·30							2
„ „ 0·50							2
Ung. Hydrarg. VII 1·0 . . .							
„ „ 1·50 . . .							
„ „ 2·00 . . .							
„ „ 3·00 . . .							
„ „ 4·00 . . .							

	Gr.	Ct.	Gr.	Ct.	Gr.	Ct.
Carbo panis pulv.	10	5				
Cardamomi fruct. pulv. . . .	1	6				
Cardui benedict. fol. sc. . . .	10	2	100	12		
„ „ „ pulv. . .	10	5				
„ Mariae sem.	10	4				
Caricae papajae fol. sciss. . .	1	3				
„ sciss	10	2				
Caricis arenar. rad. sc. . . .	10	1	100	6		
Carlinae rad. sc.	10	2	100	12		
Carminum pulv.	1	10				
Carobe de Giudea	10	3				
Carvi fruct. r. tus.	100	20				
Caryophyllatae rad. sc. . . .	10	2	100	12		
„ „ pulv. . . .	10	5				
Cascarillae cort. sciss.	10	2				
Cassiae flor.	10	5				
Castoreum	0·10	4				
„ moscovit.	0·10	8				
„ pulv.	0·10	16				
Cera japonica	10	3				
Carasorum stipit. sciss. . . .	10	4				
Ceratum Aeruginis	10	6				
„ citrinum	10	3				
„ Hyoscyami	10	10				
„ ad Labia alb. . . .	10	8				
„ „ „ citrin. . . .	10	10				
„ „ „ rubr. . . .	10	10				
Cerefolii herb. sc.	10	4				
Ceresin	10	3				
Cerium oxalic.	1	2				
Cetaceum pulv.	10	10				
„ saccharat	10	8				
Chamaedryos herb. sciss. . .	10	2	100	10		
Charpie	10	8				
Charta cerata	1 ark.	6				
„ exploratoria coerul. . .	„	10				
„ „ lutea . . .	„	10				
„ „ rubra . .	„	10				
„ pergamena	1 m.	20				
„ sinapinata (Rigollot) . .	1 szt.	8				
„ „ (Austria) . .	1					
Cheiri flor.	10	30				
Chinae calisayae cort.	100	100				
Chinae „ „ r. tus. .	100	110				
„ „ „ pulv. . .	10	16				
„ cort. ruber	100	280				

	Gr.	Ct.	Gr.	Ct.	Gr.	Ct.
Chinae cort. ruber rud. tus.	100	290				
„ „ „ „ pulv.	10	40				
„ nodos. rad. sciss.	10	2	100	16		
Chinidinum sulfur. (Conchininum)	1	6				
Chininum	1	18				
„ acetic.	1	15				
† „ **arsenic**	**1**	**18**				
„ citricum	1	15				
† „ **ferrocyanic**	**1**	**20**				
„ hydrobrom	1	9				
„ jodatum	1	18				
„ lacticum	1	18				
„ phosphoricum	1	18				
„ salicylicum	1	15				
„ sulfo-carbolicum	1	18				
„ tartaricum	1	18				
„ valerianic.	1	15				
Chinoidinum	10	9				
„ sulfuric.	10	9				
Chinolinum pur.	1	4				
„ salicylic.	1	8				
„ tartaric.	1	4				
† **Chloralamyd.**	**1**	**6**				
† **Chloroformium e Chloral**	**10**	**16**				
Cichorei rad. sc.	10	1	100	6		
Cinae flor. condit	10	4				
Cinchonidin sulf.	1	2				
Cinchoninum	1	5				
„ hydrochl.	1	3				
„ sulf.	1	2				
Cinnamomi zeylanic. cort.	10	8				
„ „ „ p.	10	16				
Cisti Helianthi herb. sciss.	10	3				
Citrulli sem.	10	5				
† **Cocaïnum olenic.** (10%)	**0·10**	**5**				
Coccionella	10	10				
„ pulv.	10	18				
† **Cocculi indici**	**10**	**2**				
† **Codeïn**	**0·10**	**12**				
† „ **hydrochlor**	**0·10**	**12**				
† „ **sulfuric.**	**0·10**	**12**				
Coffea tost. pulv.	10	5				
† **Coffeïnum citricum**	**0·10**	**2**				
† „ **hydrobrom**	**0·10**	**2**	1	14		
† „ **Natrio benzoic.**	**0·10**	**2**	1	12		

	Gr.	Ct.	Gr.	Ct.	Gr.	Ct.
† **Coffeïnum Natrio bromat.** . .	**0·10**	**2**				
† „ „ **cinnamylic.** .	**0·10**	**2**				
† „ „ **salicylic.** . .	**0·10**	**2**	**1**	**12**		
† „ **valerianic.**	**0·10**	**3**				
† **Colchici sem.**	**1·0**	**4**				
† **Cholchicinum**	**0·01**	**2**				
Collodium cantharid	10	25				
Colophonium alb.	100	6				
„ citrinum	100	4				
Conchae marin. pulv.	10	2				
Coniinum purum	0·10	15				
† **Conii herb. pulv.**	**10**	**4**				
Consolidae major. rad. sc . . .	10	1	100	8		
„ „ „ pulv. . .	10	4				
Convallar. majal. flor.	10	6				
„ „ herb sc.. . .	10	2				
Convallamarin.	0·01	2				
Corallia alb. pulv..	10	6				
„ rubr. pulv.	10	5				
Cornu Cerv. raspat.	10	1				
„ „ ust. alb. pulv. . .	10	2				
Cort. adstring. brasil.	10	5				
Coto cort. sciss..	10	15				
Cotoinum	0·01	4				
Creolin. (Pearson)	10	4	100	30		
Crocus austriac..	1	45				
„ „ pulv.	1	50				
† **Crotonis Tigl. sem.**	**10**	**2**				
† **Croton Chloralhydrat.**	**1**	**10**				
Cubebae fruct.	10	7				
Cubebinum	0·10	8				
Cumarinum	0·10	6				
Cumini sem.	10	2				
Cuprum acetic. crist..	10	6				
„ aluminat.	1	1				
„ „ fus. in tab .	1	2				
„ oxydat. nigr..	1	2				
„ subacetic. pulv.. . . .	10	3				
„ sulfuric. (pręciki) . . .	1 szt.	20				
„ „ ammoniat. . .	10	8				
† **Curare**	0·01	3				
Curcumae rad. rud. tus. . . .	10	2				
„ „ pulv.	10	4				
Cyani flor.	10	6				
Cyclamin. europ. bulb.	10	3				

	Gr.	Ct.	Gr.	Ct	Gr.	Ct.
Cynoglossi herb. sc.	10	3				
Cynosbati fruct.	10	3				
„ fungus	10	3				
„ sem.	10	1				
Damar. resin	10	3				
† **Daturin crist.**	**0·01**	**8**				
Dauci sem.	10	5				
Dermatolum	1	6	10	50		
Dextrinum alb.	10	1				
„ alb. pur. Ph. Germ. .	10	5				
Dictamni alb. rad. sc.	10	2				
„ „ „ pulv. . . .	10	5				
„ cretic. herb. sc. . . .	10	8				
† **Digitalinum depurat.**.	**0·01**	3				
Dilutiones homeopatic.	10	20				
Diosmae crenat. folia sc. . . .	10	6				
† **Diuretin**	1	**20**	**10**	**130**		
† **Duboisin sulf.**	**0·01**	**7**				
Elaylum chlorat. (Liq. Holl.) .	1	5	10	40		
„ chlorid. Ph. Germ.. .	1	15				
Eluctuarium aromatic. c. Opio.	10	8				
„ dentifricium . .	10	10				
Elixir ad longam vitam . . .	10	5				
„ Aurant. comp.	10	15				
„ visceral. Hoffm.	10	15				
Empl. Aconiti	10	10				
„ animale (Peau divine) .	1 szt.	10				
„ aromatic.	10	9				
„ Belladonnae	10	10				
„ Diabotanum.	10	15				
„ Diachyl. elast. extens. .	100 □Ct.	15	rulon	135		
„ Galbani crocat.	10	15				
„ Glöckneri	10	6				
„ Hoyscyami	10	10				
„ Jodoformi ext. (10%) .	100 □Ct.	15				
„ miraculos. Radem. . . .	10	10				
„ opiatum	10	22				
„ ad Perniones	10	10				
„ ad Rupturas	10	5				
„ sapon. salicyl. (10%) .	10	12	100	80		
„ Vigonis (c. Hydrarg.). .	10	12				
Enulae rad. sc.	10	2	100	10		
„ „ rud. tus..	100	25				
„ „ pulv.	10	5				

	Gr.	Ct.	Gr.	Ct.	Gr.	Ct.
Equiseti herb. sc.	10	1	100	8		
† **Ergotin. Bombellon liquid.** . .	**1**	**12**	1 Fl.	230		
† „ **Bonjean sp..**	**1**	**7**				
† „ **dep. pro inject.** . . .	**1**	**9**				
† „ **pur. dialys.**	**1**	**15**				
† „ **Wiggers p. sicc..** . .	**0·10**	**10**				
Eryngii herb. sc.	10	3				
† **Erythroplein. hyorochlor..** . .	**0·01**	**15**				
† **Eserinum sulfuric.**	**0·01**	**6**				
† „ **sulf. galic.**	**0·01**	**12**				
Eucalypti globul. herb. sc. . .	10	2				
Eucalyptol	1	6				
Euphorin (Phenyl-Urethan) . .	1	20				
Euphoren	1	30				
Euphrasiae herb, sc.	10	4				
† **Exalgin**	**1**	**25**				
Explementum ad Dentes . . .	10	20				
Extractum Absinthi	1	3				
„ amarum	1	3				
„ Angelicae	1	3				
„ Arnicae flor. . . .	1	4				
„ „ rad.	1	4				
„ Artemisae rad. . .	1	6				
„ Aurantior cort. . .	1	3				
„ Bardanae	1	3				
† „ **Belladonae rad.** . .	**1**	**8**				
† „ **Calabar**	**0·01**	**1**				
„ Calendulae	1	4				
„ Cardui benedict. . .	1	2				
„ Cascarillae	1	4				
„ Castaneae liq. . . .	1	2				
„ Catechu	1	2				
„ catholicum	1	8				
„ Chamomillae . . .	1	2				
„ Chelidonii	1	6				
„ Chinae fusc. frig. par.	1	12				
„ „ regiae (s. calisayae)	1	15				
„ „ reg. frig. p. . .	1	20				
„ Cichorei	1	2				
„ Cinae aether. . . .	1	5				
„ „ spirit. . . .	1	4				
† „ **Colocynthidis comp.** .	**1**	**12**				
„ Condurang. cor. fluid.	10	12				
„ Condurango cort. spirit. sicc. . .	1	8				
„ Convallar. majal. .	1	3				

	Gr.	Ct.	Gr.	Ct.	Gr.	Ct.
† Extractum **Damian.** (Turner aphord.) fluid. . .	10	**15**				
† „ **Damian.** (Turner aph. fluid. (Parke & Davis)	**1**	**3**	**10**	**25**		
„ **Digitalis**	**1**	**10**				
„ Dulcamar	1	2				
„ Enulae spir. . . .	1	3				
„ Eucalypti	1	6				
† „ **Evonymi fluid.** . .	**10**	**25**				
† „ „ (Parke & Davis)	**1**	**3**	**10**	**28**		
„ Frangulae	1	3				
„ Fumariae	1	4				
„ Galeopsidis . . .	1	4				
† „ **Gelsemii fluid.** . .	**10**	**12**				
„ Goss. herb. fluid. .	10	8				
„ „ „ „ (Parke & Davis) . .	1	2	10	16		
„ Grindel. fluid. . .	10	12				
„ „ „ (Parke & Davis) . .	1	3	10	24		
„ Guaranae	1	30				
„ Haematoxyl. ligni .	1	2				
„ Hamamaelis fluid .	10	10				
„ „ „ (Parke & Davis) . .	1	2	10	16		
† „ **Hydrastid. fluid.** (Parke & Davis) . .	1	3	10	25		
† „ **Hyosc.** sem. sicc. .	1	**12**				
„ Jaborandi fluid. . .	10	9				
„ Jalapae aquos . .	1	2				
„ Jugland. fol. . . .	1	3				
„ „ nucum . .	1	2				
„ Kava Kava fluid. .	1	3	10	20		
„ Koso aeth. . . .	1	20				
„ Liquiritiae liquid. .	10	12				
„ Lupuli	1	5				
„ Malti siccum . . .	10	6				
„ Marrubii	1	2				
„ Mezerei	1	10				
„ Millefolii	1	3				
„ Monesiae	1	5				
„ Piscidiae fluid. . .	10	12				
„ „ (P. & D.) .	1	4	10	30		
† „ **Pulsatillae spiss.** .	**1**	**6**				
„ Quebracho cort. aq. sicc.	1	4				

	Gr.	Ct.	Gr.	Ct	Gr.	Ct.
Extractum Rhamni Pursch. (P. & D.)	1	3	10	20		
„ Rhei comp.	1	6				
„ Rhois arom. fluid.	10	16				
„ „ „ (P. & D.)	1	4	10	30		
„ Salviae	1	4				
„ Saponariae	1	3				
„ Sarsapar. spiss.	1	6				
† „ **Secalis cornut.** bis. depur.	1	10				
„ Senegae	1	10				
† „ **Stigmad. Maid. fluid.**	**10**	**12**				
† „ **Stigmad. Maid. fluid.** (P. & D.)	**1**	**2**	**10**	**18**		
„ Tormentillae	1	3				
† „ **Ustilag. Maid. fluid.**	**10**	**25**				
„ „ „ „ (P. & D.)	**1**	**3**	**10**	**25**		
„ Valerianae	1	3				
„ Viburn prunif. fluid.	10	12				
Extrait de Jasmin	10	30				
„ „ Milleflurs	10	30				
„ „ Patchouli	10	30				
„ „ Reseda	10	30				
„ „ Violette	10	40				
Farfarae fol. sciss.	10	2	100	12		
Farin. Amygdalar	100	12				
„ „ decort.	100	40				
„ Fabarum	10	1				
„ Foenugraeci	100	5				
„ Secalis	100	7				
Fel Tauri inspissat	1	2				
„ Vitri pulv.	10	1				
Ferrum acet. liq.	10	5				
„ „ sicc.	1	2				
„ album liquid. Dr. Drees	10	4	100	30		
„ albuminat sicc.	1	4				
„ benzoic. (in Oleo Jecoris solub.)	1	5				
„ bromat.	1	3				
„ citricum	1	3				
„ hydro oxydat. dialysat. in lamelis	1	3				
„ jodat. sacch.	1	3	10	**22**		